

FRANZEFOSS GJENVINNING AS AVD EIDE
Postboks 53
1309 Rud

Oslo, 14. april 2023

Deres ref.:
Odd Willy Sakshaug

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/114
2023.0135.miljodir

Saksbehandler:
Arnstein Flatlandsmo

Rapport etter tilsyn 28. - 30. mars 2023

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos FRANZEFOSS GJENVINNING AS AVD EIDE (heretter Franzefoss Eide (virksomhetsnummer: 980888525)).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Målingene av utslippene til luft og vann er mangelfulle
- Avvik 2: Franzefoss Eide har hatt ulovlige utslipp til vann i 2022 og 2023
- Avvik 3: Virksomheten har ikke avviksbehandlet alle ulovlige utslipp til luft og vann i 2022 og 2023
- Avvik 4: Virksomhetens rutine for å hindre forurensning av grunnen ved påfylling av mud/slop i lagerbasseng 4 og 5 har noen mangler
- Avvik 5: Franzefoss Eide har ikke utarbeidet et kart som viser hvor ulike typer farlig avfall er lagret

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Vi ser alvorlig på avvik 1.

Franzefoss Eide må snarest rette opp avvikene. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvikene er rettet innen 1. juni 2023.

Dere må betale gebyr

Franzefoss Eide må betale et gebyr på 149 800 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Arnstein Flatlandsmo. Merk svaret med saksnummer 2022/114 og tilsynsnummer 2023.0135.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Målingene av utslippene til luft og vann er mangelfulle

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, vilkår om utslippskontroll

Beskrivelse av krav

Tillatelsen, punkt 11.2 inneholder krav om at Franzefoss Eide skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft og vann ved å gjennomføre målinger. Målingene skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Målinger av utslipp til luft

Franzefoss Eide kontrollerer utslippene til luft blant annet ved kontinuerlige målinger av støv, CO, SO₂, NO_x, HCl og HF. Måleresultatene i perioden 2020-23 viser at det kontinuerlige måleinstrumentet ikke har registrert høyere utslipp enn følgende konsentrasjoner:

Komponent	mg/Nm ³
Støv	50
CO	1000
HCl	50
SO ₂	150
TOC	50
NO _x	500

Måleresultatene i 2020-2023 viser at utslippene i perioder har vært høyere enn det måleinstrumentet registrerer for støv, CO, HCl, SO₂, TOC og NO_x. Virksomhetens målinger gir derfor ikke representative verdier for utslippene av disse komponentene til luft.

Målinger av utslipp til vann

Franzefoss Eide kontrollerer utslippene til vann ved målinger i avløpsvannet fra prosessanlegget og fra oljeavskillere. Prøvene av prosessavløpsvannet er døgnprøver fra en tidsproporsjonal

automatisk prøvetaker. Prøvene av avløpet fra oljeavskillerne blir gjort av Franzefoss Gjenvinning Knarrevik. Analysene av avløpsvannet blir utført av et akkreditert laboratorium.

Tillatelsen inneholder krav om målinger av 23 komponenter i avløpsvannet fra renseanlegget. I tillegg skal oljeinnholdet i avløpet fra oljeavskillerne måles. Franzefoss Gjenvinning Eide har ikke gjennomført målinger av følgende 11 av disse komponentene i 2022:

Renseanlegget	Oljeavskiller
Suspendert stoff	Olje
Nitrogen	
Fosfor	
Fenol-indeks	
CN ⁻ (fritt cyanid)	
AOX (adsorberbare organiske halogener)	
Krom (seksverdig og treverdig)	
Mangan	
BTEX	
PFOSA	

Vi ser alvorlig på at Franzefoss Eide i 2022 ikke gjennomførte målinger av disse komponentene. Virksomheten kan ikke dokumentere hvor mye som er sluppet ut av disse komponentene i 2022, eller om utslippsgrensene ble overholdt.

Avvik 2: Franzefoss Eide har hatt ulovlige utslipp til vann i 2022 og 2023

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven vilkår om utslipp til vann, utslippsbegrensninger

Beskrivelse av krav

I forurensningsloven § 7, annet ledd står det at "når det er fare for forurensning i strid med loven, eller vedtak i medhold av loven skal den ansvarlige for forurensning sørge for tiltak for å hindre at den inntreffer".

Virksomheten har krav til maksimale utslippskonsentrasjoner til vann for 20 ulike komponenter som er angitt i tabell 3.1 i tillatelsen. Kravene er gitt som korttidsgrenser (konsentrasjon pr. døgn) og/eller som langtidsgrenser (maksimalt tillatt mengde pr. kalenderår).

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Franzefoss Eide hadde i 2022 og 2023 utslipp fra renseanlegg til vann over grenseverdier for følgende komponenter:

Komponent	Grense (mg/l)	2022			2023 (pr. 30/3)		
		Antall målinger	Antall overskridelser	Overskridelser (mg/l)	Antall målinger	Antall overskridelser	Overskridelser (mg/l)
Nikkel	0,3	15	9	0,31 - 0,55	1	0	-
Sink	0,2	3	2	0,63 0,33	1	0	-
Olje	20	14	3	34,7 58,7 138	1	0	-
Krom	0,05	15	2	0,052 0,075	1	0	-
TOC	1000	47	2	1050 1060	7	0	-
PFAS	4 (ug/l)	16	*	6,77	2	1	6,4
Suspendert stoff (ss)	60	0	-	-	2	2	96 197

* 6,77 er oppgitt som høyeste verdi i tabell 2.2 i egenrapport 2022, men antall overskridelser er ikke angitt i tabell 3.2

Avvik 3: Virksomheten har ikke avviksbehandlet alle ulovlige utslipp til luft og vann i 2022 og 2023

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensingsloven for Franzefoss Gjenvinning AS, avd Eide, sist endret 2021, punkt 2.7 "Internkontroll"
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7

Beskrivelse av krav

Tillatelsen, punkt 2.7 inneholder krav om at Franzefoss Eide skal etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).

Internkontrollforskriften, § 5, punkt 7 inneholder krav om av virksomheter skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen. Rutinene skal dokumenteres skriftlig.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Franzefoss Eide behandler avvikshendelser i systemet Landax. Ifølge virksomhetens dokument "8289-8 Hendelsesbehandling i Franzefoss", sist endret 5. oktober 2020, skal avvikssystemet blant annet omfatte forhold som har ført til brudd på lover/forskrifter og tillatelser.

Virksomheten har, med få unntak, ikke avviksbehandlet ulovlige utslipp til luft og vann i 2022 og 2023 i avvikssystemet.

Avvik 4: Virksomhetens rutine for å hindre forurensning av grunnen ved påfylling av mud/slop i lagerbasseng 4 og 5 har noen mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7

Beskrivelse av krav

Internkontrollforskriften, § 5, punkt 7 inneholder krav om av virksomheter skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen. Rutinene skal dokumenteres skriftlig.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har to bassenger for midlertidig lagring av mud/slop. I påfyllingsområdet for mud/slop fra tankbiler har virksomheten etablert tette oppsamlingskar i betong som skal hindre forurensning av grunnen fra eventuelt søl fra påfyllingen.

Under tilsynet ble det observert at oppsamlingskarene ved basseng 4 og 5 var fulle av regnvann og noe mud/slop var havnet i grunnen utenfor oppsamlingskar 4. Virksomheten opplyste under tilsynet at det ikke er utarbeidet en rutine for å håndtere regnvann og oljesøl i oppsamlingskarene.

Basseng 4

Bildet viser området der basseng 4 fylles fra biler.

Avvik 5: Franzefoss Eide har ikke utarbeidet et kart som viser hvor ulike typer farlig avfall er lagret

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensingsloven for Franzefoss Gjenvinning AS, avd Eide, sist endret 2021, pkt. 9.2.2 *Generelle krav til håndtering*

Beskrivelse av krav

Tillatelsen punkt 9.2.2 gir en oversikt over de vilkår som er stilt for lagring av avfall. Oversikten krever blant annet at bedriften skal ha kart hvor det fremgår hvor forskjellige typer farlig avfall/avfall er lagret.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Franzefoss Eide har ikke laget et kart der det fremgår hvor ulike typer farlig avfall er lagret.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at Franzefoss Eide må betale et gebyr på 149 800 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 3 for flerdagstilsyn og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 28. mars 2023 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Franzefoss Eide sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en særskilt oppfølging av tilsyn 16.03.2022.

Tilsynet ble gjennomført som en revisjon. En revisjon er en systematisk kontroll av virksomhetens styringssystem. En revisjon omfatter gjennomgang av virksomhetens relevante dokumentasjon, intervjuer og verifikasjoner.

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Åpningsmøte: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner.
- Avsluttende møte: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Arnstein Flatlandsmo
- Rune Aasheim
- Linda Nordstrøm

Fra Statsforvaltaren i Vestland deltok (som observatør)

- Astrid Holte

Fra Franzefoss Eide deltok

Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Anleggssjef Kristiansund	X	X	X
Anleggssjef Eide	X	X	X
HMS-sjef konsern	X	X	X
Fungerende daglig leder	X	X	X
Rådgiver ytre miljø	X	X	X
Konsernleder Franzefoss AS	X	X	X
Driftsleder vannrens		X	
Skiftleder	X	X	X

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Franzefoss Eide ble kontrollert under tilsynet:

- Franzefoss Gjenvinning, Eide, Øygarden

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til forurensende aktivitet:

- Internkontroll
- Produsentansvar avfall
- Utslipp til vann
- Utslipp til luft
- Behandling av farlig avfall

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Franzefoss Gjenvinning AS, avd. Eide

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med tilhørende forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Mottaksprosedyre offshoreanlegg (13590-1), sist godkjent dato: 21.03.23
- Sjekkliste pumping til/fra båt, , sist godkjent dato: 07.03.23
- Sjekkliste mottak fra tankbil, fat, lbc, mobile tanker etc, sist godkjent dato: 21.03.23
- Risikoanalyse, sist godkjent dato: 09.09.20
- Hendelsesbehandling i Franzefoss, sist godkjent dato: 05.10.20
- Måleprogram Eide-resoil, sist godkjent dato: 21.03.23
- Analyserapporter fra Eurofins, prøvenummer:
 - 441-2023-0207-011
 - 441-2023-0214-039
 - 441-2023-0310-016
 - 441-2023-0315-039
 - 441-2023-0131-002
 - 441-2023-0124-008
 - 441-2023-0117-016
 - 441-2023-0103-001
 - 441-2023-0214-001
 - 441-2023-0314-002
 - 441-2023-0221-008
 - 441-2023-0214-034
 - 441-2023-0207-012

Del 4: Annen informasjon

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Einar Knutsen
seksjonsleder

Arnstein Flatlandsmo
tilsynsleder

Kopi til: Statsforvaltaren i Vestland